

Na in 1985 een jaar les in Algemene Muziek leer te hebben gevolgd, mocht zij een instrument kiezen. Dat werd de piano. Ze maakte snelle vorderingen, gaf in 1988 haar eerste openbare concert in de Agnietenhof te Tiel en won in 1990 de eerste prijs in haar leeftijdscategorie van het Nationaal Petrof Concours.

In 1991 werd Claudine toegelaten in de Jong Talent Klas van het Utrechts Conservatorium bij Ton Hartsuiker, waarna ze in 1993 in de vakopleiding werd aangenomen als leerling van Alan Weiss. In dat jaar won zij de eerste prijs, de publieksprijs en de Donemus-prijs in het regionale Prinses Christina Concours. In de Landelijke finale ontving zij een Diplôme d'Honneur uit handen van prinses Christina. In 1994 gaf zij haar debuutrecital in de Vereniging te Nijmegen met werken van Chopin, Prokofjev en Liszt. Ook volgde zij in de Holland Music Sessions masterclasses bij Karl-Heinz Kämmerling, György Sándor en Lazar Berman.

Na een jaar bij Marcel Baudet aan het Conservatorium van Amsterdam te hebben gestudeerd won zij een tweede prijs in het landelijk Classic FM concours. De finale werd gehouden in de Kleine Zaal van het Concertgebouw. Op de cd-opname hiervan is Claudine naast de twee andere finalisten te horen.

Hierna zette zij haar pianostudie in Utrecht voort bij de Russische meesterpianist Alexander Warenberg. Tegelijkertijd werd ze met een beurs toegelaten op het Koninklijk Conservatorium van Brussel om daar bij de befaamde pianist Evgeny Moguilevsky te studeren. Uiteindelijk sloot zij in 1998 haar studie aan het Utrechts Conservatorium af met het *cum laude* behalen van het diploma Uitvoerend Musicus.

In 2001 werd haar dochter Chiara geboren, waardoor Claudine het concorderen moest beëindigen om zich volledig te kunnen richten op het moederschap. In 2009 ging zij lessen nemen bij Folke Nauta, die haar sindsdien, tot zijn plotselinge overlijden in 2023, is blijven coachen. Op zijn advies nam ze in 2011 deel aan het zesdelige televisieprogramma 'Onder Wibi's Vleugels'. Daardoor gingen er weer deuren voor haar open en heeft ze tot op heden regelmatig in het land kunnen optreden.

Sinds 1994 studeert Claudine thuis op een vleugel die zij in bruikleen kreeg van het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds.

3. Liszt-recital door Pianist Nada (USA)

Zondag 30 maart
Pianosalon - Oude Delft 200, 14.30 uur
Toegang vrije gift, reserveren:
j.verrest@lisztkring.nl

Programma (zonder pauze):

1. *Die Forelle*, S564 Schubert/Liszt
2. *Erlikönig*, S558-4 Schubert/Liszt
3. *Feierlicher Marsch zum heiligen Gral aus Parsifal*, S450 Wagner/Liszt
4. *Sonate in b*, S178 Liszt

'Pianist Nada' is de artiestennaam van Nada Loutfi, Amerikaans staatsburger van Libanees/Hongaarse afkomst, met een Franse opleiding. Zij is geboren in Beiroet, Libanon. Haar piano-opleiding werd gehinderd door de niet aflatende burgeroorlog en het terrorisme, die ook haar moeder het leven kostten bij een mortierexplosie in haar eigen huis in Beiroet.



Pianist Nada.

Haar familie vluchtte naar de bergen, waar Nada zich muzikaal hoofdzakelijk autodidactisch vormde aan de hand van enkele muziekboeken, zoals de 'Inventionen' van Bach en de Walsen en Polonaises van Chopin. "Toen ik een kind was, wilde ik nooit de krant zien of naar het nieuws kijken. Het was zo'n ramp" zei ze onlangs. In plaats daarvan verdiepte ze zich in haar muziekstudie en pianolessen; tegen het midden van de jaren '80 bracht haar toewijding voor muziek haar ertoe om aan het Conservatorium van Parijs te gaan studeren. Daar was ze de eerste vrouw uit het Midden-Oosten die de Eerste Prijs behaalde.

Enkele jaren later ging ze voor een vervolgstudie naar het Banff Center in Canada en naar Indiana University in Bloomington in de Verenigde Staten. Sindsdien heeft Nada een carrière als concertpianiste opgebouwd. Haar inzichtelijke interpretaties en unieke benadering van het pianorepertoire doen publiek en critici vaak denken aan de legendarische pianisten Gina Bachauer en Clara Haskil. Recentelijk is haar muzikale persoonlijkheid vergeleken met die van Glenn Gould en Samson François.

Nada's repertoire varieert van oude muziek tot hedendaags, hoewel haar focus ligt op de pianowerken van Johannes Brahms. Ze is een van de weinigen die al diens solowerken voor piano heeft opgenomen. Deze opnames kregen uitstekende recensies en prijzen van over de hele wereld.

Pianist Nada speelde niet eerder in Nederland.

4. De Scheffer-tentoonstelling in Dordrecht

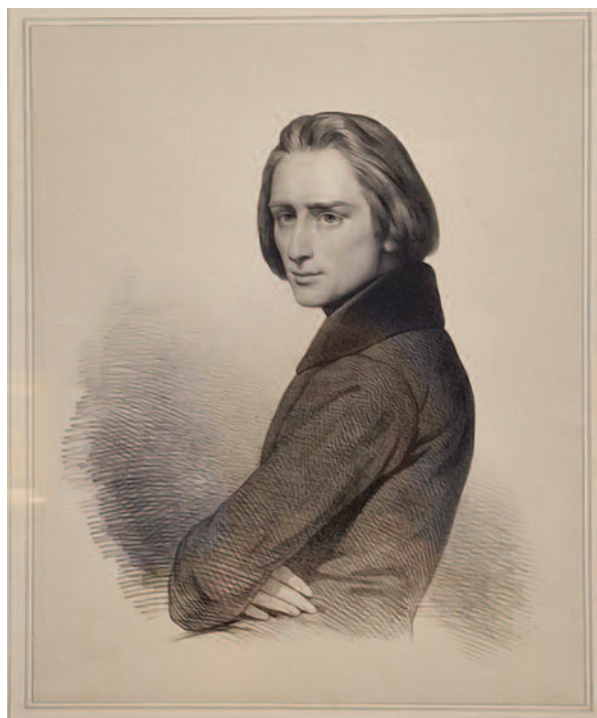
Gaarne attendeer ik op de Scheffer-tentoonstelling in het Dordrechts Museum, die daar tot 23 maart 2025 te bezichtigen is. Niet alleen omdat Franz Liszt Ary Scheffer goed gekend heeft – hij was in feite de enige Nederlandse kunstenaar met wie hij jaren lang in vriendschap verbonden was –, maar ook omdat de tentoonstelling een uitstekend beeld geeft van het geestelijke, culturele en politiek-sociale klimaat van Parijs, de stad waarin de jonge Franz Liszt opgroeide. De expositie draagt de naam *Liberté! – Ary Scheffer & de Franse Romantiek*.

Aangezien Franz Liszt, naast Hector Berlioz, gezien wordt als een van de belangrijkste vertegenwoordigers van de Franse Romantiek waar het de toonkunst betreft, en vrijheid zijn leven en muzikale nalatenschap kenmerkt, begrijpt men dat de wereld die hier wordt tentoongesteld ons tevens veel vertelt over de tijd en de omstandigheden waarin de grote pianist en componist volwassen werd. Wel trok hij later naar Italië, woonde hij vele jaren in Duitsland

en ten slotte ook in Hongarije, maar zijn artistieke wortels lagen toch in Parijs, de stad waarin ook Ary Scheffer zich vestigde en groot werd.

In de tentoonstelling wordt naast veel werk van Scheffer ook royaal aandacht geschonken aan het oeuvre van Eugène Delacroix, de helaas jong gestorven Théodore Géricault, Horace Vernet en anderen. Delacroix' schilderij *De Vrijheid leidt het volk* (1830) ontstond in hetzelfde jaar waarin Liszt een poging deed een *Symphonie révolutionnaire* te schrijven. Veel van de geëxposeerde werken van Géricault en Vernet, die Liszt als groot liefhebber van schilderkunst op de jaarlijkse 'Salon' in het Louvre zag, waren hem tot inspiratie. Denken we slechts aan de Mazeppa-schilderijen van deze schilders, waaraan ruim aandacht werd geschonken in mijn boek *Mazeppa in de romantische kunst*.

Dat Liszt en Scheffer wel degelijk op eenzelfde lijn zaten, blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat een van de meest bekende pianostukken van de componist, zijn *Dante-Sonate*, een fraaie episode heeft waarin de toondichter de liefde van Paolo en Francesca verklankt. Vaak wordt bij besprekingen van dat werk het mooie schilderij van Scheffer getoond, waarop de geliefden in innige omhelzing elkaar omvatten. Op de achtergrond kijken Dante en Vergilius in hun tocht door de hel bewogen toe.



1. Franz Liszt, lithografie naar het portret van Ary Scheffer (Collection Jean-Christophe Keck, Parijs).

Zoals bekend zal zijn, heeft Scheffer Franz Liszt meermalen afgebeeld. Het bekende schilderij uit 1837, in de dagen van het pianistische duel van Liszt en Thalberg gemaakt, wordt